

Beslisnota voor het college

Datum 1 oktober 2025

Onderwerp Cofinanciering WoKT- en WoMo subsidie
Versienummer 1

Portefeuillehouder Gerdien Rots

Samenvatting

Zwolle heeft op 31 augustus 2025 een aanvraag ingediend voor rijksmiddelen voor woningbouw en infrastructuur. Het Rijk financiert 50% van de maatregelen. De andere 50% moet door de gemeente worden opgebracht.

Het Rijk vraagt nu om een verklaring van het college waarin staat dat de gemeente zich inzet om deze cofinanciering te organiseren. Deze verklaring is bedoeld om vertrouwen te geven dat de aanvraag uitvoerbaar is. Het college wordt gevraagd deze verklaring af te geven.

Financiële gevolgen

Betreft doel 612 Nieuwe ruimtelijke initiatieven op niveau van projecten en initiatieven
Begroting wijzigen Nee
Budgetnummer N.v.t.

Bijlagen

N.v.t.

Openbaarheid

Openbaar

Ontwerp besluit

Het college besluit:

- Een verklaring af te geven waarin staat dat de gemeente zich inzet op cofinanciering te organiseren voor de nieuwe beschikkingen WoMo & WoKT.
-

Collegebesluit d.d.:

- Conform
- Gewijzigd
- Aangehouden
- Teruggenomen

Datum 24 september 2025

Inleiding

In dit voorstel wordt het college gevraagd een formele verklaring af te leggen met betrekking tot de cofinanciering van de ingediende aanvraag voor rijksmiddelen, specifiek gericht op woningbouw en infrastructuur binnen het kader van WoMo (Woningbouw & Mobiliteit) en WoKT (Woningbouw Op Korte Termijn). De aanvraag is op 31 augustus 2025 ingediend en bevindt zich momenteel in de beoordelingsfase bij het Rijk. In november volgt het moment waarop het Rijk besluit de middelen wel of niet toe te kennen; op dat moment zal het college ook een besluit hierover worden voorgelegd.

Begeleidende tekst van I&W is:

“Tijdens de BO’s MIRT van de verschillende landsdelen in november worden de afspraken over toekenning van rijksbijdragen formeel vastgesteld. Hiervoor is een vereiste dat uiterlijk 8 oktober elk voorstel dat is ingediend is onderschreven door het college van B&W van de betreffende gemeente, specifiek op het punt van de regionale cofinanciering (minimaal 35% bij de WoKT, 50% voor de grootschalige woningbouwlocaties).

Dit commitment betreft een inspanningsverplichting van het college en kan middels een getekende collegebrief (i.e. collegebesluit) worden bevestigd. “

Begin juli is het college vertrouwelijk geïnformeerd via de informatienota ‘Verdeling rijksmiddelen’ over de aanvraag van middelen voor de grote gebiedsontwikkelingen. Dit voorstel sluit daarop aan en geldt als begeleidend document bij de aanvraag. Met de verklaring wordt beoogd vertrouwen te bieden in de uitvoerbaarheid van de aanvraag, zonder dat het college zich reeds juridisch bindt aan financiële verplichtingen.

De benodigde financiering zal grotendeels afkomstig zijn uit de Strategische Investeringsagenda (SIA); bedragen zijn onder voorbehoud van definitieve subsidietoekenning. De gemeenteraad van Zwolle heeft in de Perspectiefnota 2026–2029 vastgesteld dat er voldoende investeringsruimte is om tot en met 2028 investeringsbesluiten te kunnen nemen. Voor de investeringsopgaven na 2028 geldt dit niet. Naar verwachting zal in de periode tot en met 2035 binnen de gemeentebegroting circa € 150 - € 175 miljoen aan aanvullende investeringsruimte gevonden moeten worden om de groei van de stad te realiseren. In de begroting 2026–2029 wordt hiervoor een eerste stap gezet. In combinatie met het bestaande financiële kader uit de SIA en eventuele aanvullende bijdragen van partners verwacht Zwolle de cofinanciering van deze aanvraag te kunnen realiseren en zal zich hier in de komende periode actief voor inzetten, onder voorbehoud van bestuurlijke instemming.

De subsidies WOMO (Woningbouw & Mobiliteit, Novex/Grootschalig) en WOKT (Woningbouw Op Korte Termijn) zijn onderdeel van de aanvraag en worden in dit voorstel als afkortingen gehanteerd.

Kader

- Omgevingsvisie Zwolle 2021
- Ruimtelijk Toekomstperspectief Zwolle Mei 2025
- Woonvisie Zwolle ‘Ruimte voor Wonen 2017–2027
- Mobiliteitsvisie Zwolle
- Gebiedsvisie Zwartewaterallee
- Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle_2023
- AOS (mobiliteit)
- Netwerkaanpak Mobiliteit Zwolle

Datum 24 september 2025

- Ontwikkelperspectief NOVEX-gebied Regio Zwolle
- Grootschalig Spoorzone Zwolle (WOMO)

Beoogd effect

Met dit voorstel geeft het college bestuurlijk vertrouwen richting het Rijk over de uitvoerbaarheid van de aanvraag. Dit is noodzakelijk voor de beoordeling van de aanvraag WoMo & WoKT. Het draagt bij aan het verkrijgen van rijksmiddelen voor woningbouw en infrastructuur.

Argumenten

Het college besluit een verklaring af te geven waarin staat dat de gemeente zich inzet op cofinanciering te organiseren voor de nieuwe beschikkingen WoMo & WoKT.

1. 50/50-financieringsconstructie als uitgangspunt

De WoMo aanvraag is gebaseerd op een financieringsmodel waarbij het Rijk 50% van de kosten op zich neemt en de gemeente verantwoordelijk is voor de cofinanciering van de resterende 50%. Deze constructie vormt de basis voor de samenwerking en is essentieel voor het verkrijgen van de rijksmiddelen. De WoKT aanvraag is soortgelijk opgebouwd met een minimale bijdrage van 35% aan gemeentelijke cofinanciering.

2. Noodzaak van rijksmiddelen voor integrale en tijdige realisatie

Zonder de financiële bijdrage van het Rijk is het voor de gemeente aanzienlijk lastiger om de noodzakelijke mobiliteitsmaatregelen in Spoorzone, Stadshart, Oosterenk en Holtenbroek tijdig en in samenhang uit te voeren. Deze maatregelen zijn van cruciaal belang als randvoorwaarde voor de woningbouw en de verdere groei van de stad.

3. Verzoek om bestuurlijk commitment vanuit het Rijk

Het Rijk heeft expliciet verzocht om een bestuurlijke verklaring als onderdeel van de beoordeling van de aanvraag. Hiermee wil het Rijk zekerheid verkrijgen over het commitment van de gemeente.

4. Aansluiting bij landelijke kaders en programma's

De maatregelen die in de aanvraag zijn opgenomen, dragen bij aan het versnellen van de woningbouw en het verbeteren van de bereikbaarheid in Zwolle. Dit sluit aan bij landelijke kaders zoals NOVEX en het MIRT-programma.

5. Financiële onderbouwing en inspanning gemeente en partners

Op basis van het bestaande financiële kader in de strategische investeringsagenda (SIA) en met eventuele aanvullende bijdragen van partners, verwacht Zwolle de benodigde cofinanciering voor deze aanvraag te kunnen realiseren. De gemeente zal zich de komende periode blijven inspannen om deze cofinanciering rond te krijgen, met het voorbehoud van bestuurlijke instemming.

Alternatieve mogelijkheden

Bij de indiening van deze subsidieaanvraag is cofinanciering door de gemeente een harde voorwaarde. Dit betekent dat zonder de aanvullende financiële bijdrage vanuit de gemeente, de aanvraag voor rijksmiddelen geen doorgang kan vinden. Er zijn dan ook geen andere routes of alternatieven beschikbaar waarmee hetzelfde doel bereikt kan worden. Het ontbreken van cofinanciering door de gemeente leidt ertoe dat de subsidieaanvraag niet in behandeling wordt genomen of wordt afgewezen.

Datum 24 september 2025

Maatschappelijk draagvlak & participatie

Deze subsidieaanvraag wordt ingediend bij BZK, RVO en I&W. De projecten benoemd in de subsidieaanvraag kennen een eigen participatieproces.

Communicatie

Op dit moment is communicatie over de subsidieaanvraag nog niet aan de orde, omdat de gunning nog niet heeft plaatsgevonden. Zodra er meer duidelijkheid is over het toekennen van de subsidie, zal het communicatieproces worden opgestart en verder worden uitgewerkt. Dit wordt op het geschikte moment opgepakt, zodat alle betrokken partijen tijdig en adequaat worden geïnformeerd.

Financiën

De strategische investeringsagenda (SIA) vormt de belangrijkste bron voor de benodigde cofinanciering van deze aanvraag. In de Perspectiefnota 2026–2029 heeft de gemeenteraad van Zwolle vastgesteld dat er tot en met 2028 voldoende investeringsruimte is om investeringsbesluiten te kunnen nemen. Dit houdt in dat de noodzakelijke investeringen voor de korte termijn doorgang kunnen vinden binnen de huidige financiële kaders.

Voor investeringsvragen op de langere termijn is de situatie echter anders. Om de verdere groei van de stad in de periode tot en met 2035 te kunnen realiseren, moet er naar verwachting € 150 tot € 175 miljoen aan extra investeringsruimte worden gevonden binnen de gemeentelijke begroting. In de begroting voor 2026–2029 wordt hiervoor al een eerste stap gezet, waarmee de basis wordt gelegd voor toekomstige investeringen.

We zien dat de druk op de gemeentelijke begroting toeneemt door de groeiende investeringsbehoefte en de beperkte ruimte, waardoor het noodzakelijk is om samen met partners innovatieve en duurzame oplossingen te vinden om de ambities voor de stad waar te maken. Juist deze aanvraag draagt eraan bij om de benodigde extra investeringsruimte voor de gemeente te verkleinen, doordat cofinanciering vanuit partners worden ingezet om de financiële uitdaging beheersbaar te houden.

Risico's

Op dit moment is het risicoprofiel beperkt, aangezien er nog geen subsidie is toegekend. Het voornaamste risico betreft het uitblijven van rijks-financiering, wat de financiële flexibiliteit van de gemeente onder druk kan zetten.

Vervolg

Het college en de raad worden opnieuw geïnformeerd zodra de uitkomst van de subsidie bekend is. De projecten zullen echter zelfstandig zorgdragen voor de verantwoording van hun projectvoortgang met betrekking tot de subsidie.

Openbaarheid

Openbaar